

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 1беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН МЕТОДИКАЛЫҚ НҮСҚАУЛЫҚ

Пән: Психиатрия және наркология

Пәннің коды: PN 5307

ОБ аты: 6B10101 «Жалпы медицина»

Оқу сағаттың көлемі/кредиттер: 90 сағат (3 кредит),

Оқу курсы және семестрі: 5 курс, 10 семестр

Практикалық (семинарлық) сабақтар: 25 сағат

Шымкент, 2023ж.

Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар «Психиатрия және наркология» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленді және кафедра отырысында талқыланды.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 26еті

Хаттама № 1 28 08 2023ж.

Кафедра меңгерушісі Жаркинбекова Н.А.

Сабақ №1

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		044-56/11Б 34 беттің 3беті

1. **Тақырып:** Психиатрияның пәні, міндеттері және мазмұны. Оның басқа пәндерден алатын орны. Психикалық науқастарды зерттеудің негізгі әдістері. Психиатрияның құқықтық мәселелері. Сот-психиатриялық сараптама.
2. **Мақсат:** студенттерді ерте клиникамен, психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының (ауруларының) эпидемиологиялық диагнозымен, психикалық денсаулық орталығының қондырғысымен, психиатриялық науқастарды қабылдау және босату ережелерімен, медициналық тарихын және басқа құжаттаманы жүргізу схемасымен, пациенттерге госпитализациядан бас тарту туралы тіркеумен таныстыру; мәжбүрлеп емдеуге тіркеу, мәжбүрлеп емдеу принциптері, пациенттерге дейінгі және ауруханада емделу; психиатриялық учаскеде ұйымдастырушылық, алдын алу шаралары.
3. **Оқыту жоспары:**
  - Студенттерде психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды госпитализациялау ережелері, психикалық сауықтыру орталықтарының құрылымы мен режимі, психиатриялық науқастарды бақылау ерекшеліктері туралы білім қалыптастыру;
  - Психиатриялық ауруларды клиникалық және зертханалық диагностикалауды қамтамасыз ететін дағдыларды қалыптастыру.
4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Психикалық бұзылулар статистикасы туралы негізгі мәліметтер.
  2. Аурулардың халықаралық жіктеуіші 10 қайта қарауына сәйкес психикалық бұзылуларды жіктеу қағидалары (ICD-10).
  3. Халыққа психиатриялық көмекті ұйымдастыру. Психикалық аурудың динамикасының жалпы заңдылықтары.
  4. Психикалық бұзылыстардың этиологиясы және патогенезі. Психикалық аурудың пайда болуындағы экзогендік және эндогендік факторлардың рөлін бағалау.
  5. Психиатрияның психогигиеналық және психопрофилактикалық аспектілері. Бастапқы, екінші және үшінші профилактика туралы түсінік. Психогигиена және психопрофилактиканың негізгі ұйымдастырушылық формалары.
  6. Психикалық науқастарды күту және бақылау ерекшеліктері.
  7. Психиатриялық стационардағы медициналық тарихты құру сызбасы, әсіресе оны басқару және жобалау.
  8. Психикалық ауруларды клиникалық, психологиялық, параклиникалық зерттеу әдістері және олардың психикалық ауруларды танудағы маңызы. Психикалық және психикалық емес (невротикалық) психикалық деңгейлер, олардың саралануы.
  9. Психикалық науқастардың құқықтары. Психикалық ауытқулары бар адамдарға медициналық-әлеуметтік көмек көрсету (20-тарау. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Кодексі).
  10. Психикалық денсаулықты тексеру. Еріксіз емдеу. Ерікті ауруханаға жатқызу, куәлік беру, бұйрық, анықтама.
  11. Сараптаманы тағайындау тәртібі.
  12. Ақыл-ой мен ақылсыздық, құқық қабілеттілік, қабілетсіздік туралы түсінік. Ақылсыздық пен еңбекке жарамсыздықтың медициналық-құқықтық критерийлері.
  13. Мәжбүрлі емдеу.
5. **Пәнніңсоңғы БР жету үшін негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:** Глоссарий, тақырыптық талқылау.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 4беті

6. Пәннің соңғы БР бағалау үшін бақылаудың түрлері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. А.Қ.Сыздыкова. Психиатрия пәнінен арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы /А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
2. Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық /- 2-бас., өңд. және толықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с.
3. Б. Б. Жарбосынова. Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы: Эверо, 2013. - 316 бет.с.

Қосымша:

1. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы= Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С
2. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1. Психиатрия [Электронный ресурс] : оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өңд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

1. Психиатриялық және наркологиялық күндізгі ауруханаларда ... емдік жәрдем көрсетуге болмайды.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 5беті

- a) қояншық статусымен
  - b) астено-ипохондриалық белгісі бар
  - c) жарақаттық церебрастениямен
  - d) шизофрения, баяу өтетін түрі
  - e) емделген деген ойы бар маскүнемдіктік-1 стадиясы
- 2.Учаскелік психиатрдың міндетіне ... кірмейді.
- a) соттық-психиатриялық сараптау
  - b) диагностика
  - c) амбулаториялық емдеу
  - d) көмектесу терапиясы
  - e) диспареризация есебі
- 3.Психиатриялық ауруханада жедел емдеуді ... қажет етпейді.
- a) истериялық невроз
  - b) сананың қарауытқан бұзылуы
  - c) эпилептикалық статус
  - d) паранойдты синдром
  - e) комментирлеуші елестер
- 4.Шұғыл психиатриялық көмек көрсетуді... қажет етпейді.
- a) психосенсорлы бұзылыстар
  - b) эпилептикалық статус
  - c) кома жағдайы
  - d) психомоторлы қозу
  - e) алкогольді делирий
- 5.Науқастарды психиатриялық ауруханаға жатқызу көрсеткішіне жатпайды.
- a) Соттық-психиатриялық сараптама
  - b) маскүнемдік
  - c) алкоголь суррогаттарымен улану
  - d) уытқорлық
  - e) нашақорлық
- 6.Әлеуметтік-реабилитациялық мекемеге жатады:
- a) емдік-еңбек мекеме
  - b) психоорганикалық мүгедектерге арналған үй
  - c) керендерге арналған үй
  - d) кемақылды балаларға арналған интернат
  - e) соқырларға арналған үй
- 7.Психикалық ауруды тексеру әдісіне жатпайды:
- a) фиброгастроскопия
  - b) компьютерлі томография
  - c) клиникалық тексеру
  - d) катамнез
  - e) Электроэнцефалография
- 8.Стационарлық жағдайда қатаң бақылауға жататын науқастар...

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 6беті

- a) депрессиямен
- b) истериямен
- c) психастениямен
- d) қатынас сандырағымен
- e) психопатиямен

9.Психиатриялық стационардың негізгі міндеті;

- a) психикалық науқастарды емдеу
- b) соматикалық ауруларды анықтау
- c) маскүнемдікпен науқастарды анықтау
- d) нашакорлықпен науқастарды анықтау
- e) уытқорлықпен науқастарды анықтау

10.... науқастарды наркологиялық ауруханаға жатқызу көрсетіліміне жатпайды:

- a) соттық-психиатриялық экспертиза
- b) алкоголизм
- c) алкоголь сурагаттарымен улану
- d) токсикомания
- e) наркомания

11.Наркологиялық стационарлардың негізгі қызметі - :

- a) наркоманияға шалдыққан науқастарды емдеу
- b) соматикалық ауруларды анықтау
- c) алкоголизмге шалдыққан науқастарды анықтау
- d) психикалық науқастарды емдеу
- e) токсикоманияға шалдыққан науқастарды анықтау

12.Наркологиялық диспансердің жұмыс істеу принципіне ... жатпайды:

- a) бас сүйек жарақатының жедел кезеңіндегі психикалық бұзылыстар
- b) науқасты емнен бас тартуына қарамастан қинап емдеу
- c) аймақтылық
- d) басқа медициналық мекемелермен байланысы
- e) наркологиялық ауруларды динамикалық бақылау

13.Ауруханаға жедел түрде жатқызу көрсетіліміне ... жатпайды:

- a) амбулаторлық емнің нәтижесіздігі
- b) суицидтік іс-әрекеттер
- c) қоршаған ортаға қауіптілік
- d) агрессивті тенденция
- e) психомоторлық қозу

14.Наркологиялық қызметтің принциптеріне жатпайды:

- a) таңдамалы
- b) тегін
- c) баршаға тиімді
- d) қолайлы
- e) жоспарлы

15.Клиникалық зерттеу әдістері - ... :

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 76еті

- a) клиникалық-катамнестік
- b) бас миының МРТ-сы
- c) қан және несеп талдауы
- d) электроэнцефалография
- e) рентгенография

Сабақ № 2

1. Тақырып Сезу, қабылдау, бейнелеу бұзылыстары.

2.Мақсат: Оқушыларды психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері, атап айтқанда, сезім, қабылдау, қабылдау бұзылыстарымен таныстыру.

3.Оқыту жоспары:

- Сезу, қабылдау, таныстыру бұзылыстарының белгілерін дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.

- Осы белгілердің нозологиялық байланысын ажырату қабілетін қалыптастыру.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Гиперстезия, гипостезия.
2. Сенестопатиялар: термиялық, альгикалық, кинестетикалық.
3. Көріністер. Иллюзия түрлері.
4. Галлюцинациялар: көрнекі, есту, сезіну, иіс, дәм, вестибулярлық, висцералды. Функционалды, рефлексстік, психогенді галлюцинациялар. Шынайы және жалған галлюцинациялар, саралау критерийлері, түрлері.
5. Психосенсорлық бұзылулар: метаморфопсиялар; дене схемасын бұзу; иесіздендіру; дерализация; дисморфофобия немесе дисморфомения.
6. Бала мен жасөспірім кезіндегі, сондай-ақ әртүрлі аурулардағы мұндай бұзылулардың жүру ерекшеліктері.
5. Оқыту және оқыту әдістері: глоссарий, РБЛ, TBL, кейс-стади.
6. Бағалау әдістері: тестілеу, ауызша және жазбаша сауалнамалар, сұхбат, оқу тарихы, оқушы портфолиосы, эссе, рецептура.

5.Пәннің соңғы БР жету үшін негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: глоссарий, TBL, Case-study.

6.Пәннің соңғы БР бағалау үшін бақылаудың түрлері: тестілеу, ауызша және жазбаша сұрау, интервью, дидактикалық мәліметпен жұмыс.

7.Әдебиет:

Негізгі:

1. А.Қ. Сыздыкова. Психиатрия пәнінен арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы /А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
2. Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық /- 2-бас., өңд. және толықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с.
3. Б. Б. Жарбосынова. Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы: Эверо, 2013. - 316 бет. с.

Қосымша:

1. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т.

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 8беті

Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

2.К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1Психиатрия [Электронный ресурс] : оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өнд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Зан» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8.Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептержәнет.б.).

1. Псевдогаллюцинацияның классикалық сипаттамасын жасаған:

В.Х. Кандинский

И.М.Балинский

В.П. Осипов

С.С. Корсаков

И.П. Павлов

2. Шынайы елестеушілікке ...ТӘН ЕМЕС.

- жасалғанға уайымдау, жалған
- нақты проекция
- шынайы объективке идентифицирлеу
- сыртқы проекция
- бейнелердің жарқын шынайы болуы

2. Науқас бөтен адамдардың өзара сөйлесуінен өзіне қатысты қауіпті және балағаттауды естиді. Бұл бұзылыс ... деп аталады.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б	
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 9беті

- a) есту галлюцинациялары
- b) комментариялық галлюцинациялар
- c) нейтральді галлюцинациялар
- d) рефлекторлы галлюцинациялар
- e) эпизодты галлюцинациялар

3. Сенестопатия – бұл ... :

- a) жағымсыз, қасіретті сезімдер
- b) парестезиялар
- c) гипестезиялар
- d) анестезиялар
- e) шынайылықты қате қабылдау

4. Шынайы елестеушілік сирек байқалатын ауру:

- a) эндогенді психоз
- b) алкогольді психоз
- c) гашишті психоз
- d) бас ми ісігі
- e) реактивті психоз

5. Псевдогаллюцинация ТӨН ЕМЕС ауру:

- a) бас жарақаты
- b) бас ми ісігі
- c) эндогенді психоз
- d) шизофрения
- e) симптоматикалық психоз

6. Дерезализацияда байқалады:

- a) қоршаған ортаны жалған қабылдау
- b) өзгерушілік сезімі, шынайылықсыздық
- c) нақты объектісіз қабылдау
- d) қоршаған ортаның бөтендігі
- e) қоршаған ортаны бұрмалап қабылдау

7. Шынайы елестеушілікке ТӨН ЕМЕС категория:

- a) жасалғанға уайымдау, жалған
- b) нақты проекция
- c) шынайы объективке идентифицирлеу
- d) сыртқы проекция
- e) бейнелердің жарқын шынайы болуы

8. Сезінудің бұзылуына жатпайды:

- a) абулия
- b) парестезия
- c) анестезия
- d) гипестезия
- e) сенестопатия

9. Осы жерде және уақытта нақты объектісіз қабылдау болып табылады:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 10беті

- a) галлюцинация
- b) сенестопатия
- c) иллюзия
- d) метаморфопсия
- e) дисморфопсия

10. Сендірілген галлюцинациялар ... тән:

- a) шизофренияға
- b) интоксикациялық психоздарға
- c) делириге
- d) реактивті психоздарға
- e) психопатияларға

11. Висцеральді галлюцинациялардың сенестопатиялардан айырмашылығы:

- a) бір ішкі мүшеде зат орналасқандай сезіну
- b) локализацияның бейнелілігі және анықтылығы
- c) туындауына нақты себептің жоқтығы
- d) көшпелілігі (миграциялығы)
- e) құйтырқысы

12. Псевдогаллюцинация критерийлері:

- a) нақты проекциясы болмайды
- b) нақты проекциясымен
- c) ұйықтаған кезде пайда болады
- d) оянған кезде пайда болады
- e) көру аймағынан тыс пайда болады

13. Дерезализация едәуір жиі ... ауруында кездеседі

- a) шизофрения
- b) қояншық
- c) депрессия
- d) психопатия
- e) невроз

14. ... қарапайым галлюцинацияларға жатады:

- a) фотопсиялар
- b) гипногогикалық галлюцинациялар
- c) гипнопомпикалық галлюцинациялар
- d) экстракампиндік галлюцинациялар
- e) Шарль Бонне типті галлюцинациялар

15. ... псевдогаллюцинацияларға тән емес:

- a) кешкі және түнгі уақытта күшеюі
- b) “Жасандылық” симптомы
- c) ішкі проекция
- d) нақты, айқын бейнелер
- e) ерікті өзгергіштіктің болмауы

17 ... психосенсорлы бұзылыстарға жатпайды:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 116еті

- a) Сенестопатиялар
- b) Метаморфопсиялар
- c) Макропсиялар
- d) Дене схемасының бұзылысы
- e) Микропсиялар

18. Сенестопатияларға тән емес - :

- a) жағымды субъективті сезім
- b) ауыртпашылық сезінулер
- c) пайда болуына себеп жоқ
- d) дененің әр бөлігіндегі ауырсынулар
- e) орналасу сезімінің белгісіздігі

19. Деперсонализация - бұл ... бұзылысы:

- a) сезіну мен қабылдаудың
- b) естің
- c) өзіндік сананың
- d) ойлаудың
- e) интеллектің

20. Галлюцинацияның объективті белгісіне ... жатпайды:

- a) дауыс тембрінің өзгеруі
- b) құлақты қолмен жабу
- c) өзімен өзі сөйлесу
- d) мұрынды қолмен қысу
- e) көзді қолмен жабу

Сабақ № 3

1. Тақырып: Ойлаудың бұзылуы.

2. Мақсат: Оқушыларды шартты түрде екі гуппаға бөлінетін ойлаудың бұзылуларымен таныстыру: формальды ойлаудың бұзылуы және мазмұндағы ойлаудың бұзылуы.

3.Оқыту жоспары:

- ойлау бұзылыстарын дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.
- Ойлау бұзылыстарының әртүрлі түрлерін, сондай-ақ осы бұзылулардың нозологиялық байланысын ажырату қабілетін қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ассоциативті процестің немесе ойлаудың формальды бұзылыстары:

- ойлауды жеделдету
- ойлаудың төмендеуі
- ойлаудың табандылығы
- ойлаудың патологиялық толықтығы
- зорлық-зомбылықпен ойлау

2.Резонанс

жыртылған ойлау

паралогиялық ойлау

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 12беті

-символикалық ойлау

5. Пәннің соңғы БР жету үшін негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: Глоссарий, Тақырыптық талқылау, Рөлдік ойындар.

6. Пәннің соңғы БР бағалау үшін бақылаудың түрлері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе, дидактикалық материалмен жұмыс.

7. Әдебиеттер

Негізгі:

1. А.Қ. Сыздыкова. Психиатрия пәнінен арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды: АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.

2. Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық / - 2-бас., өнд. және толықтыр. - М.: "Литтерра", 2016. - 576 с.

3. Б. Б. Жарбосынова. Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы: Эверо, 2013. - 316 бет. с.

Қосымша:

1. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

2. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1. Психиатрия [Электронный ресурс]: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өнд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5 Мб). - М.: "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 13беті

1. **Науқастың сөйлеген сөздері бір-біріне ұйқаспайды. Ойлау бұзылысының ... түрі.**

- a) байланыссыздық
- b) үзілу
- c) резонерлық
- d) паралогиялық
- e) аморфты

2. **Ойлау бұзылысының инкогерентті (байланыссыз) түрі ... пайда болады:**

- a) аменцияда
- b) делириде
- c) онейроидта
- d) сананың бұлыңғырлы бұзылысында
- e) обнубиляцияда

3. **Эпилепсияға тән ойлау бұзылысы:**

- a) патологиялық тыңғылықтылық
- b) паралогикалық
- c) резонерлық
- d) үзілмелі
- e) персеверациялық

4... сандырақ критерилеріне жатпайды:

- a) Критикалық қатынас
- b) Ойдың жабысқақтығы
- c) Патологиялық құрамды ой
- d) Логикалық коррекцияға келмеуі
- e) Шындықты теріс қабылдау

5. Ментизм жиірек ... синдромында кездеседі:

- a) психикалық автоматизм
- b) паранойяльды
- c) маниакальды
- d) Корсаков
- e) ипохондриялы

2. **Агглютинация, бұл -:**

- a) әр түрлі, бір-біріне сәйкес емес ұғымдардың қосарлануы
- b) жаңа түсінік
- c) бос негіссіз талдаулар
- d) ауыртпашылық ойлардың ағымы
- e) ойлардың ағымының тоқтауы

3. **Паралогиялық ойлау ... жиі кездеседі:**

- a) шизофренияда
- b) психопатияда
- c) эпилепсияда
- d) неврозда
- e) инволюционды психозда

4. **Жабысқақ ойларға ... жатпайды:**

- a) абулия
- b) клаустрофобия
- c) кардиофобия
- d) дисморфомания
- e) сифилофобия

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар	34 беттің 146еті

5. **Сандырақты ойдан аса бағалы ойдың айырмашылығы - :**

- a) коррекцияланады
- b) ауырсынбалы болады
- c) критиканың болмауы
- d) шындыққа сәйкес болмайды
- e) санада доминантты ойларды құрайды

6. **Паранояльді сандыраққа ... тән емес:**

- a) «дәлелдеу» жүйесін құру
- b) галлюцинациялармен қосарлануы
- c) логикалық коррекцияға келмеуі
- d) психикалық автоматизмдер
- e) коррекцияға келмеуі

7. **Өнімсіз ақылдылық ...**

- a) резонерлық
- b) персеверация
- c) байланыссыздық
- d) шперрунг
- e) ментизм

12 ... жабысқақ қорқынышқа жатқызуға болмайды:

- a) Дисморфоманияны
- b) Сифилофобияны
- c) Танатофобияны
- d) Клаустрофобияны
- e) Кардиофобияны

13. Ойлау қызметінің айқын түрде жылдамдауы ... аталады:

- a) секірмелі ойлар
- b) ментизм
- c) резонерлық
- d) вербигерация
- e) персеверация

14. Патологиялық ұқыптылық тән емес:

- a) неврастенияға
- b) жарақаттық энцефалопатияға
- c) бас миының тамырлық ауруларына
- d) эпилепсияға
- e) бас миының ісігіне

15. Ойлардың еріксіз ағымы – бұл ... :

- a) ментизм
- b) персеверация
- c) шперрунг
- d) резонерлық
- e) жабысқақ ойлар

16. Құрылымына байланысты ассоциативті процесстің бұзылысына жатпайды:

- a) символдық
- b) үзілмелі
- c) паралогизм
- d) байланыссыздық
- e) вербигерация

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 15беті

17. **Ойлаудың темпі бойынша бұзылысына ... жатпайды:**

- a) тыңғылықтылық
- b) ментизм
- c) шперрунг
- d) жылдамдау
- e) баяулау

18. **Ойлаудың жылдамдауына тән емес ... :**

- a) төмен өнімділік
- b) ассоциацияның көбеюі
- c) зейіннің үздіктілігі
- d) патологиялық тыңғылықтылық
- e) ойдың еріксіз ағымы

19. **Кең масштабты, фантастикалық құрамды сандырақ ойлар ... синдромға тән:**

- a) парафрендтік
- b) галлюцинаторлы
- c) параноидты
- d) паранойялды
- e) Кандинский-Клерамбо

20. **Адамның санасында еріксіз пайда болатын және сарапталатын ойларды ... деп атайды:**

- a) жабысқақ
- b) сандырақты
- c) аса бағалы
- d) ментизм
- e) ойлаудың байланыссыздығы

Сабақ № 4

1. Тақырыбы: Есте сақтау, зейін және ақыл-ойдың бұзылуы.

2. Мақсаты: студенттерді есте сақтау қабілетінің бұзылуымен таныстыру; назардың бұзылуы; ақыл-ойдың бұзылуы.

3. Оқыту мақсаттары:

- есте сақтау, зейін, ақыл-ой бұзылыстарын дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.
- Осы бұзылулардың әртүрлі түрлерін ажырату қабілетін қалыптастыру.
- Клиникалық диагноздардың анықтамасын қалыптастыру, олардың ішінде есте сақтау қабілеті, зейіні және зияткерлік қабілеті бұзылған.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

Жадтың бұзылыстары: антероградты амнезия, ретроградтық амнезия, палимпсест, псевдо-еске түсіру, конфабуляция.

2. Интеллект ұғымы. Интеллект патологиясы интеллектуалдық сәтсіздік ретінде. Ақыл-есінің дамуы (туа біткен деменция немесе олигофрения), ақыл-ойдың тежелу дәрежесі.

3. Деменция, клиникалық көріністер. Альцгеймердегі деменция. Тамырлы деменция. Қартайған деменция. Басқа аурулардағы деменция. Дифференциалды диагноз.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 16беті

4. Психоорганикалық синдром, этиологиялық факторлар, нұсқалар (астеникалық, жарылғыш, эйфориялы, апатикалық), клиникалық көріністер.

5. Корсаковский синдромы (амнистикалық синдром), клиникалық көрінісі.

6. Псевдопаралитикалық синдром, этиологиясы, нұсқалары.

5. Оқыту және оқыту әдістері: глоссарий, кейс-стади.

6. Бағалау әдістері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе, ситуациядағы жағдайды шешу.

7. Әдебиет

Негізгі:

1. А.Қ. Сыздыкова. Психиатрия пәнінен арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды: АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.

2. Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық / - 2-бас., өңд. және толықтыр. - М.: "Литтерра", 2016. - 576 с.

3. Б. Б. Жарбосынова. Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы: Эверо, 2013. - 316 бет. с.

Қосымша:

1. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

2. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1. Психиатрия [Электронный ресурс]: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өңд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5 Мб). - М.: "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронда деректорлық базалар

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 176еті

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

- Ес пен интелектің бұзылуы ... тән емес:
  - a) неврастенияларға
  - b) эпилепсияларға
  - c) өршімелі салдануға
  - d) церебральді атеросклерозға
  - e) шизофренияға
- Ағымдағы оқиғалар амнезиясы ... аталады:
  - a) фиксационды
  - b) ретроградті
  - c) антероградті
  - d) өршімелі
  - e) экмнезия
- Конфабуляция ... болмайды:
  - a) неврозда
  - b) мидың травматикалық зақымдалуында
  - c) бас миының тамырлық зақымдануында
  - d) ми сифилисінде
  - e) алкогольді энцефалопатияда
- Амнезия ... тән емес:
  - a) неврозға
  - b) Корсаков психозына
  - c) бас сүйек жарақатына
  - d) бас ми ісігіне
  - e) деменцияға
- ... Корсаков синдромына кірмейді:
  - a) Ассоциативті үрдістің жылдамдауы
  - b) Өршімелі амнезия
  - c) Фиксационды амнезия
  - d) Конфабуляция немесе псевдореминисценция
  - e) Кеңістік пен уақыттағы дезориентация
- Корсаков синдромы ... кездеседі:
  - a) алкогольді психозда
  - b) бас ми ісігінде
  - c) неврозда
  - d) шизофренияда
  - e) ОЖЖ-ның органикалық зақымдануында
- Өршімелі амнезия ... кездеспейді:
  - a) маниакальді - депрессивті психозда
  - b) кәрілік психозында
  - c) Пик ауруында
  - d) өршімелі салдануда
  - e) бас миының атрофиялық ауруларында
- Естің сандық бұзылысына ... жатпайды:
  - a) конфабуляция
  - b) гипермнезия
  - c) гипомнезия

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 18беті

- d) амнезия
- e) өршімелі амнезия
- Естің толық жоғалуы – бұл ... :
  - a) амнезия
  - b) апатия
  - c) апраксия
  - d) афазия
  - e) абулия
- Алкоголизмдегі амнестическалық психоз ... сипатталған:
  - a) С.С.Корсаковпен
  - b) Альцгеймермен
  - c) Э.Крепелинмен
  - d) О.В.Кербиковпен
  - e) В.П.Сербскимен
- Есте сақтау бұзылуына ... жатпайды:
  - a) ментизм
  - b) гипомнезия
  - c) ретроградты амнезия
  - d) криптомнезия
  - e) амнезия
- Танымдық қызметтің тұрақты төмендеуімен жүретін ертеректе алған білімнің және тәжірибелі дағдылардың жоғалуы ... деп аталады:
  - a) деменция
  - b) олигофрения
  - c) псевдодеменция
  - d) амнезия
  - e) психикалық инфантилизм
- Туа пайда болған кем ақылдылық ... деп аталады:
  - a) олигофрения
  - b) парциальді кем ақылдылық
  - c) Пик ауруы
  - d) деменция
  - e) Альцгеймер ауруы
- Апрозексия, гипопрозексия, гиперметаморфоз... бұзылысына жатады.
  - a) зейін
  - b) есте сақтау
  - c) сезім
  - d) ерік
  - e) қабылдау
- Псевдодеменция ... кездеседі.
  - a) истерикалық психозда
  - b) сенильді психозда
  - c) Корсаков синдромында
  - d) психоорганикалық синдромда
  - e) паралитикалық кемақылдылықта
- 9. Эпилептикалық кемақылдылықта ... едәуір айқын бұзылысы тән.
  - a) ойлаудың
  - b) есте сақтаудың

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 19беті

- с) зейіннің
d) эмоцияның
e) әуестіктің
- 10.** Шизофрениялық кемақылдылықта ... кездеспейді.
a) есте сақтау және интеллект бұзылыстары
b) ойлау үзілмелігі
c) эмоция жүдеуі
d) абулия
e) апатия
- 11.** Олигофренияның еміне ... жатады.
a) түзету-тәрбие жұмысы
b) электроқозғалтқыш терапия
c) маляриотерапия
d) инсулинотерапия
e) атропинокоматозды терапия
- 19.** Эмоция амбиваленттілігі - бұл:
a) бірмезетте қарама-қайшы сезімдердің қатар болуы
b) тұрақсыз жағдайлар сезімі
c) эмоция ұстамсыздығы
d) рахаттану сезімінен жеңіл тітіркенуге ауысуы
e) эмоция лабильдігі

Сабақ № 5

- 1. Тақырып:** Эмоционалды бұзылулар (аффективті бұзылулар). Қабылдаудың бұзылуы. Мотордың бұзылуы. Еріктің бұзылуы.
- 2. Мақсаты:** студенттерді эмоциялар, сезім мен көңіл-күйдің бұзылуымен таныстыру; жетектің бұзылуы және импульсивті жетектердің түрлері. Қозғалтқыштың және еркектің бұзылуының мәселелерін қарастырыңыз.
- 3. Оқытудың тапсырмалары:**
  - Эмоционалды бұзылыстарды, жетектердің, мотордың және ерік-жігердің бұзылыстарын дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.
  - Осы бұзылулардың әртүрлі түрлерін ажырату қабілетін қалыптастыру.
  - Клиникалық диагноздардың анықтамасын қалыптастыру, олардың ішінде эмоциялар, сезім мен көңіл-күйдің бұзылуы; жетектің бұзылуы және импульсивті жетектердің түрлері.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Сезімдер, әсер ету, көңіл-күй - анықтау. Аффективті бұзылыс. Депрессиялық, маникалық бұзылыс. Айырмашылық белгілері (Jaspers триадасы), жіктелуі, клиникалық көрінісі.
  2. Дисфория. Апатия. Эмоциялар амбиваленттілігі.
  3. Физиологиялық әсер етеді. Патологиялық әсер етеді.
  4. Импульсивті жетектердің түрлері: дромомания, клептомания, дипсомания, суицидомания.
  5. Жыныстық ауытқулар түріндегі импульсивті жетектер.
  6. Анорексиялық жүйке. Булимия
  7. Қозғалыс бұзылыстары: дезинфекция, психомоторлы үгіт, ступор. Кататониялық синдром - диагностикалық өлшемдер, кататониялық ступор және кататониялық үгіт.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 20беті

8. Гипобулия, гипербулия, абулия, парабулия - диагностикалық критерийлер.

5. Оқу және оқыту әдістері: Глоссарий, Тақырыптық талқылау.

6. Бағалау әдістері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе, дидактикалық материалмен жұмыс.

7. Әдебиет

Негізгі:

1.А.Қ.Сыздыкова. Психиатрияпәніненарналғантәжірибеліксабақтар: оқуқұралы /А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.

2.Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық /- 2-бас., өнд. және толықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с.

3.Б. Б. Жарбосынова.Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы:Эверо, 2013. - 316 бет.с.

Қосымша:

1.К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы= Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

2.К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1.Психиатрия [Электронный ресурс] : оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өнд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

1. Өрт қоюға әуестікті ... дейміз.

а) Пиромания

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б	
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 21беті

- b) Дромомания
  - c) Клептомания
  - d) Дипсомания
  - e) суицидомания
2. Импульсивті құштарлыққа ... жатпайды.
- a) Булимия
  - b) Дипсомания
  - c) Дромомания
  - d) Клептомания
  - e) пиромания
2. Қаңғыбастыққа құштарлық...деп аталады.
- a) Дромомания
  - b) Анорексия
  - c) Булимия
  - d) Пиромания
  - e) клептомания
3. ... ер адамдардағы жыныстық құштарлығының төмендеуі.
- a) Импотенция
  - b) фригидтілік
  - c) сатириазис
  - d) эксгибиционизм
  - e) содомания
4. Клептомания дегеніміз бұл ...
- a) ұрлыққа құштарлық
  - b) тәбеттің жоқтығы
  - c) патологиялық ашқарақтық
  - d) қаңғыбастық
  - e) патологиялық шөлдеу
5. Науқас 32 жаста, лифтте қамалып қалып, қатты қорқыныш, өліп қалатындай сезімде болды. Лифтіден шыға салысымен бұл сезімдер кенеттен жоғалды. Келесі жолы лифтте дәл осы жағдай қайталанды. Науқастың жағдайын анықтаңыз:
- a) Клаустрофобия
  - b) Истерия
  - c) Депрессия
  - d) Социофобия
  - e) эритрофобия
6. Науқас 27 жаста. 18 жасында шизофренияның қарапайым формасы анықталған. Соңғы 3 жылдан бері жұмыссыз, өзінің өміріне қызықпайды. Ата-анасына селқос қарайды, бұрынғы достарымен араласпайды. Науқастағы эмоция бұзылысын анықтаңыз:
- a) Апатия
  - b) эмоция параличі
  - c) көңілшектік
  - d) эмоция лабильділігі
  - e) эмоциональді топастық
7. Патологиялық аффект – бұл ... :
- a) сананың бұлыңғырлануымен жүретін қарқынды қозғалыс реакциясы

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б	
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар	34 беттің 226еті	

- b) сыртқы әсердің салдарынан сананың бұлыңғырланбауымен жүретін қарқынды қозғалыс реакциясы
  - c) жоғарғы көңіл- күй кезіндегі жоғарғы қозғалғыштық
  - d) бағытсыз ақымақтық көңіл-күй
  - e) қысқа уақыттағы сананың бұлыңғырлануы
8. Физиологиялық аффект – бұл ... :
- a) сананың бұзылуынсыз қарқынды қозғалыс реакциясы
  - b) психикалық жарақатсыз сананың бұлыңғырлануымен жүретін қарқынды қозғалыс реакциясы
  - c) жағымсыз сезім мен нашар көңіл-күй
  - d) эмоциональді әлсіздік
  - e) экстаз
9. Тамаққа әуестіктің бұзылысына жатпайды:
- a. пиромания
  - b. булемия
  - c. копрофагия
  - d. полидипсия
  - e. анорексия
10. Науқас мінезі бойынша күдікшіл, үрейлі. Мектепте жақсы оқыған, институтқа түскен. Профессордың лекцияда айтылған сұрағына науқас жауабын білсе де ұялып, қорқыныш сезімімен тұрып қалды. Адамдар көп жерде, басқа мекемелерде жүрсе қызарып, лоқсу пайда болады. Науқаста қандай эмоциональді жағдай:
- a) социофобия
  - b) агарофобия
  - c) клаустрофобия
  - d) танатофобия
  - e) эритрофобия
11. ... қимыл-қозғалыстың бұзылысына жатпайды.
- a) Мутизм
  - b) Ступор
  - c) Каталепсия
  - d) Психомоторлы қозу
  - e) Эхопраксия
12. Психомоторлы қозу түріне жатпайды:
- a) ступор
  - b) маниакальды
  - c) гебефреникалық
  - d) кататоникалық
  - e) делириозды
13. Кататония белгілеріне жатпайды.
- a) амнезия
  - b) негативизм
  - c) ступор
  - d) мутизм
  - e) каталепсия
14. Еріктік бұзылыстар құрамына кірмейді:
- a) апатия
  - b) абулия

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 23беті

- с) парабулия
- д) гипобулия
- е) гипербулия

16. Бас ми тамырларының атеросклерозымен ауыратын науқас көз жасын қуаныштан да, ренжістенде тоқтата алмайды ... .

- а) көңілшектік
- б) эмоцияның тұрақсыздығы
- с) кешелік
- д) апатия
- е) сезімінің екі түрлілігі

17. Науқастардың туыстарының қайғысына ортақтасу, қуанышын бөлісу қабілетін жоғалтуын ... деп аталады.

- а) эмоциональды топастық
- б) апатия
- с) эмоциональды жеткіліксіздік
- д) эмоциональды тұрақсыздық
- е) эмоциональды лабильділік

18. Бас ми жарақатынан кейін ұзақ уақтан соң науқастың көңіл - күйі көтеріңкі, бейғамдық және рахаттанып жүреді. Психомоторлық қозуы жоқ. Жағдайын анықтаңдар.

- а) эйфория
- б) мания
- с) экстаз
- д) мория
- е) гипомания

19. Дисфория дегеніміз ... .

- а) агрессиямен ызалықпен жүретін көңілсіздік
- б) көңіл-күйдің төмендеуі, жеткіліксіздігі
- с) қанағаттанушылықпен алмасатын нашар көңіл-күй
- д) қорқынышпен күдікшілдікпен жүретін көңіл-күй төмендеуі
- е) үрейшілдік және ажитация

20. Гипертимиялық бұзылыстарға ... жатпайды

- а) гиперкения
- б) мания
- с) эйфория
- д) мория
- е) экстаз

Сабақ № 6

1. **Тақырып:** Назар аударудың бұзылуы. Сана, бұзылған сана.

2. **Мақсаты:** Оқушыларды зейіннің бұзылуымен таныстыру. Соматикалық аурулар кезіндегі назар патологиясы. Конфузия синдромдары (немесе бұзылған, бұзылған сана синдромдары).

3. **Оқыту тапсырмалары:**

- Әр түрлі нозологиядағы назар патологиясын дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.
- Есту қабілетінің бұзылу синдромын дұрыс диагноз қою дағдыларын қалыптастыру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 24беті

- Осы бұзылулардың әртүрлі түрлерін ажырату қабілетін қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Назар аудару, тұжырымдаманы анықтау Зейін патологиясы: сарқылу, алаңдаушылық, апросексия (фокустық қабілетсіздік).
2. Соматикалық аурулар кезіндегі назар патологиясы.
3. Сана, анықтама. Джейперске сәйкес бұзылған сананың жалпы белгілері.
4. Сана деңгейінің төмендеу синдромдары: таңғаларлық (нубилиция, күмән), қобалжу, кома.
5. Тұншығу синдромдары: делирий, онейроид, аментация, ымырт шатасуы
6. Есту қабілетінің бұзылу синдромдарының дифференциалды диагнозы

5. Оқу және оқыту әдістері: Глоссарий, Тақырыптық талқылау..

6. Бағалау әдістері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе, дидактикалық материалмен жұмыс.

7. Әдебиет

Негізгі:

- 1.А.Қ.Сыздыкова. Психиатрияпәніненарналғантажірибеліксабақтар: оқуқұралы /А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
- 2.Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық /- 2-бас., өңд. және толықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с.
- 3.Б. Б. Жарбосынова.Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы:Эверо, 2013. - 316 бет.с.

Қосымша:

- 1.К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы= Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С
- 2.К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

- 1.Психиатрия [Электронный ресурс] : оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өңд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 25беті

9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8.Бақылау (Сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

1. Сананың бұлыңғырлануының критерилеріне жатпайды:

- астеникалық жағдай
- шынайы өмірден тысқары
- жалпы және жеке амнезия
- орынға және уақытқа бағдарының бұзылуы
- ойлау бұзылысы

2. Сананың қарауытқан бұзылысынан дисфорияның ерекше белгісі:

- орынға және уақытқа бағдарының болмауы
- ашулы- мұңлы аффект
- агрессияға бейімділік
- пароксизмнің пайда болуы
- эпилепсия кезінде пайда болу мүмкіндігі

3. Сана бұзылысының жалпы көріністеріне жатпайды:

- психомоторлы қозу
- бөлектену
- орынға және уақытқа, өзіне бағдарының бұзылуы
- болған жағдайларды есте сақтаудың қиындығы
- ойлау бұзылысы

1. Психомоторлы қозу кездеспейтін сананың бұзылу синдромы :

- талма
- сана қарауытуы
- амения
- делирий
- онейроид

2. Сананың қарауытқан бұзылысы байқалмайды :

- шизофренияда
- инфекциялық психозда
- алкоголизмде
- эпилепсияда
- реактивті жағдайда

3. Сананың бұзылысының сопор жағдайына тән емес :

- өзін бағдарлауы
- уақытқа бағдарсыздығы
- сөйлеу қатынасының болмауы
- орынға бағдарсыздығы
- күшті тітіркендіргіштерге мимикалық және қозғалыс реакциясының сақталуы

4. Фантастикалық армантәрізді көріністермен сананың бұзылуы...деп аталады.

- онейроид

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 26беті

- b) делирий
- c) естің бұлыңғырлану бұзылысы
- d) аменция
- e) естің аментивті делириозды бұзылысы
- 5. **Аменция кезіндегі қимылдық қозудың түрі:**
  - a) кішірек алаңда шектелген, біркелкі
  - b) сандырақтық
  - c) кататоникалық
  - d) галлюцинаторлық
  - e) маниакалды
- 6. **Өз- өзін сезіну, екілену, тұтастық бұзылысы ... деп аталады.**
  - a) өзіндік сана бұзылысы
  - b) сандырақ
  - c) аллопсихикалық бағдарсыздық
  - d) аутизм
  - e) соматопсихикалық бағдарсыздық
- 7. **Аменциядан кейін науқаста жиі кездеседі :**
  - a) астения
  - b) эйфория
  - c) дисфория
  - d) депрессия
  - e) гипомания
- 8. **Науқастың өз жағдайын, қоршаған ортаны қиналып түсінбеуі мен, қабілетінің бұзылуымен жүруі ...деп аталады.**
  - a) шошынған
  - b) бағдарсыздық
  - c) дереализация
  - d) амнезия
  - e) деперсонализация
- 9. **Дереализация және деперсонализация келесі синдромға жатады.**
  - a) өз-өзін тану бұзылысы
  - b) невротикалық
  - c) елес-сандырақ
  - d) сана бұлыңғырлануы
  - e) аффективті
- 10. **Сананың онеройдты бұлыңғырлануынан айырмашылығы делирииде ... кездеспейді.**
  - a) аллопсихикалық дезориентация
  - b) фантастикалық алаңдаушылық тип
  - c) шынайы көру галлюцинациясы
  - d) қозғалысты қозу
  - e) бөлікті амнезия
- 11. **Сананың бұлыңғырлануы кезінде науқастың кәсіптік іс-әрекеттер жасауы – бұл ... .**
  - a) кәсіптік делирий
  - b) бағдарлы онейроид
  - c) амбулаторлы автоматизм
  - d) күңкілдеуік делирий

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 276еті

- е) транс
12. Сананың сапалық бұлыңғырлану синдромы:
- а) делирий
- б) бұлыңғырлану
- с) сопор
- д) кома
- е) талма

Сабақ № 7

1. Тақырыбы: Ересектердегі тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы. Балалық және жасөспірім кезіндегі мінез-құлық бұзылыстары.

2.Мақсаты: Студенттерді ересектерде де, балалар мен жасөспірімдерде де тұлғаның бұзылуының және мінез-құлқының әртүрлі түрлерімен таныстыру.

3. Оқу тапсырмалары:

- Тұлғалық бұзылыстарды дұрыс диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.
- Осы бұзылулардың әртүрлі түрлерін ажырату қабілетін қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Жеке тұлғаның преморбидтік (конституциялық) белгілері.
2. Тұлғаның жетілмеуі (инфантилизм), характерологиялық және патогендік реакциялар.
3. Жеке тұлғаның дамуы мен қалыптасуы, мінездің патологиялық белгілері.
4. Ересектердегі тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы.
5. Психопатиялардың жіктелуі.
6. Тұлғаның өзгеруі: ақау, деградация, ессіздік.
7. Неврозға ұқсас және психопатиялық синдромдар.

5. Оқу әдісі: глоссарий.

6. Бағалау әдістері: Тестілеу, ауызша және жазбаша жауап алу, сұқбат алу, эссе, дидактикалық материалмен жұмыс.

7. Әдебиеттер

Негізгі:

1. А.Қ. Сыздыкова. Психиатрия пәнінен арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А.Қ. Сыздыкова. - Қарағанды: АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
2. Н.М. Жариков [ж/б.]. Психиатрия: оқулық / - 2-бас., өнд. және толықтыр. - М.: "Литтерра", 2016. - 576 с.
3. Б. Б. Жарбосынова. Психиатрия: оқулық / Б.Б. Жарбосынова, Ғ.М. Құдиярова. - Алматы: Эверо, 2013. - 316 бет. с.

Қосымша:

1. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий: учебное пособие / К.Т. Сарсембаев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С
2. К.Т. Сарсембаев. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий: учебник / К. Т. Сарсембаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы: Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Электронды ресурстар:

1. Психиатрия [Электронный ресурс]: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-ші бас., өнд. және толықтырылған. - Электрон. текстовые дан. (56.5Мб). - М.: "Литтерра", 2016. - 576 б. с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 28беті

Электронды деректер базалары

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

8.Бақылау (сұрақтар, тесттер,тапсырмалар және т.б).

1. Психиатрияның пәні мен міндеттері. Клиникалық психиатрия дамуының негізгі кезеңдері, психикалық аурудың қазіргі классификациясының принциптері.
2. Қазақстандағы психиатриялық көмекті ұйымдастыру. Психиатриялық көмек туралы заңнаманың негізгі ережелері. Психикалық науқастардағы әлеуметтік қауіпті мінез-құлық жағдайындағы дәрігердің тактикасы.
3. Денсаулық туралы түсінік және психиатриядағы нормалар. Психикалық аурудың қауіп факторлары. Психогигиена және психопрофилактика (анықтамасы, міндеттері, маңызы).
4. Психиатрияда қолданылатын тексеру әдістері. Анамнезді ақпаратты жинау ережелері, оларды талдау. Параклиникалық әдістерді қолдану (зертханалық, аспаптық және психологиялық), олардың диагностикалық мүмкіндіктері.
5. Ақыл-ой және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері. Психопатологиялық синдромдар. Синдромдар туралы ілім тарихы.
6. Позитивті (патологиялық өнімді) психопатологиялық синдромдар. Невротикалық және нейрогенитальды синдромдар. Психопатикалық және психопатиялық синдромдар.
7. Аффективті синдромдар. Деперсонализация-дереализация синдромы. Шатасу. Галлюцинациялық алдау және алдау синдромдары. Параноидтық синдром. Параноидты немесе галлюцинаторлы-параноидты синдром. Парафреналық синдром.
8. Қозғалыс бұзылыстарының синдромдары: ступор, кататониялық ступор, кататониялық үгіт. Хистикалық ступор. Депрессиялық ступор.
9. Мидың органикалық зақымдану синдромдары. Психо-органикалық синдром, астениялық нұсқа, жарылғыш нұсқа, эйфориялық нұсқа, апатикалық нұсқа. Корсаков синдромы. Псевдопаралитикалық синдром.
10. Теріс (жетіспейтін) психопатологиялық синдромдар:
Реактивті қабілеттілік;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б	
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар	34 беттің 29беті	

-Астеникалық тұлғаның ауысуы
Тұлға өзгеруінің стеникалық түрі
Тұлғаның психопатикалық ауысуы
-Энергетикалық әлеуеттің төмендеуі
- тұлға деңгейінің төмендеуі
- Тұлғаның регрессиясы
Амнестикалық синдром

1. Астеникалық синдром сипатталады біреуінен басқасымен :
  - а) физикалық жүдеу
  - б) психикалық жүдеу
  - в) фиксациялық амнезии
  - г) аффективті лабильділік
2. Соматикалық аурудан кейінгі астеникалық синдромға барлығы тән, біреуінен басқа
  - а) көңіл-күйдің түсуі басым аффективті лабильділік
  - б) жоғары жүдеу және қажу
  - в) гиперстезия
  - г) сана бұзылысы
  - д) сомато-вегетативті бұзылыстар
3. Бас-ми жарақатынан кейінгі астеникалық синдромға барлығы тән, біреуінен басқа
  - а) тітіркенгіштік әлсіреуі көрінісі
  - б) аффективті лабильділік
  - в) тыныштық керек етпейтін шаршау жағдайы
  - г) ментизм
  - д) вегетативті бұзылыстар және бас ауруы
4. Атеросклероз кезіндегі астеникалық синдромға барлығы тән, біреуінен басқа
  - а) кенеттен айқын шаршау
  - б) ұзақ уақытқа созылған психикалық және физикалық стрестен шығудан айырылу
  - в) ұзақ демалыстан кейінгі қалпына келу
  - г) есептіреу түріндегі жеңіл сана бұзылыстары
  - д) төменгі көңіл күйден эйфорияға жеңіл ауысуы
5. Классикалық депрессивті үштік сипатталады, біреуінен басқа
  - а) төменгі көңіл-күй
  - б) қимылдық тежелу
  - в) идеаторлы тежелу
  - г) барлығы
  - д) ешқайсысы емес
6. Депрессивті үштік барлығымен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) жабырқау аффекті
  - б) қимылдық тежелу
  - в) меланхолиялық раптус
  - г) идеаторлы тежелу
  - д) ойлаудың депрессивті құрамы
7. Қарапайым депрессивті синдром барлығымен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) астениялық депрессия
  - б) үрейлі депрессия
  - в) ступорозды депрессия
  - г) жазғыру сандырағымен депрессия

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы	044-56/11Б	
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 30беті

- д) өзін-өзі кінәлау сандырағымен депрессия
8. Маниакальды синдромның қарапайым түрі барлығымен сипатталады, біреуінен басқа
- ашулы мания
  - көңілді мания
  - алжасқан мания
  - сандырақпен мания
  - өнімсіз мания
9. Маниакальды үштік сипатталады:
- көтеріңкі көңілмен
  - ассоциация жылдамдығымен
  - қимылдық қозумен
  - барлығы
  - ешқайсысы емес
10. Маниакальды идеаторлы қозу барлық белгілермен сипатталады, біреуінен басқа
- гипермнезия
  - конфабуляция
  - ассоциация жылдамдауы
  - ойлардың секіру құбылысы
  - идеаторлы «шатысу»
11. Обсессивті синдром сипатталады
- веріксіз қимылдардың, ой, сезімдердің пайда болуымен
  - ауырсыну сезімі, оларға сыни қатынасы
  - қарсыласудың әлсіреуі
  - барлық аталғандар
  - жоғарыда аталғандардың ешқайсысы
12. (Фобия) барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
- науқасты қамтитын қарқынды және еңсерілмейтін қорқыныш
  - оның мағынасыздығын түсіну, онымен күресу әрекеттері
  - нақты мазмұнның болуы
  - белгісіз қорқыныш сезімі, оның мағынасыздығын түсінбестен
  - жан-жақты болу мүмкіндігі
13. Барлық аталғандар рәсімдерге жатады, біреуінен басқа.
- басқа бейнелі таңғыштармен бірге пайда болатын таңғыш қозғалыстар мен іс-әрекеттер
  - бөтен адамның ерік-жігерінің әсерінен жасалатын іс-әрекеттер
  - қорғау мәні бар
  - жалған жазатайым оқиғаның алдын алу немесе басқа да беймәлім түрін еңсеру үшін ақылға қайшы келетін
14. Деперсонализация синдромы аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа,
- жеке тұлғаның сана-сезімінің бұзылуы, жеке тұлғаның психикалық қасиеттерін иеліктен шығару
  - сананың бұзылуы
  - өзіңнің өзгеруін, жоғалуын немесе бөлінуін сезінуі
  - бұзылулар сана витальности және белсенділік
  - өз-өзін тану тұтастығының бұзылуы
15. Дерезализация барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
- қабылданатын заттар мен кеңістіктің шамасы мен нысанын бұрмалау
  - қоршаған

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 31беті

- в) сыртқы әлемді қабылдау призрачным, есептелмейтін
- г) шынайылықты жоғалту
- д) қоршаған заттардың, адамдардың шынайы болмысына күмән
- 16. Сенестопатия барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) дененің әртүрлі бөліктерінде әртүрлі, ауырлық сезімдері
  - б) әдеттен тыс, ерекше сезімдер
  - в) тұрақты соматикалық әдістермен зерттеу себептерінің болмауы
  - г) ипохондриялық бұзылуларға жиі күмән
  - д) түр мен шаманы қабылдаудың бұрмалануы
- 17. Ипохондрикалық синдром барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) денсаулыққа шамадан тыс көңіл бөлу
  - б) бар ауруға сендіру
  - в) төменгі көңіл-күй сенестопатиямен және жазылмайтын ауру туралы оймен
  - г) жоқ аурудың болуына сенімділік
  - д) әртүрлі, өте аз және тартымдылық сезімдері
- 18. Истический талма көрінеді аталғандардың барлығымен, біреуінен басқа,
  - а) клоникалық және тоникалық фазалы ұстама
  - б) әртүрлі күрделі, мәнерлі қозғалыстар
  - в) сананың тарылуымен
  - г) психогенді негізімен
  - д) адамдардың қоршаған ортаға жиналуы кезінде күшейуі және созылуы
- 19. Жоғары идеялар синдромы барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) нақты фактілер негізінде нақты мән-жайлар салдарынан туындайтын пікірлердің болуы
  - б) осы пікірлерді науқастың санасында басым орын алуы
  - в) айқын аффективті кернеудің болуы
  - г) белгілі бір жағдайларда уақыт өте келе ағу және жоғалу
  - д) толық қате, дұрыс емес ақыл-ой
- 20. Сандырақ идеялар барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) шындықтың сәйкессіздігі
  - б) түзету қол жетімділігі, сендіру арқылы жою
  - в) шындықтың көрінісін бұрмалау
  - г) сананы толық меңгеру
  - д) шынайылыққа қарамастан түзелудің мүмкін еместігі
- 21. Интерпретативті талдау (түсіндірме сред) барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
  - а) шындықтың абстрактілі танымының бұзылуы
  - б) субъективті логиканы анықтайтын дәлелдер тізбегіне бред жүйесін құру
  - в) тұжырымдамаға қайшы келетін фактілерді жан-жақты түсіндіру
  - г) бред құрамын үздіксіз ішкі жұмыс
  - д) қоршаған ортаны сезімдік танымның бұзылуы
- 22. Галлюцинациялар үшін тән
  - а) жоқ адамды қабылдау
  - б) нақты объектісіз бар объектінің пайда болуы
  - в) мүлдем пайда болатын көріністердің болуы
  - г) нақты объектілерден ажыратылмайтын проекцияның сипаты
  - д) барлық аталғандар
- 23. Шынайы көру галлюцинациясы болуы мүмкін

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 32беті

- а) сөйлемнің еріксіз пайда болуы
  - б) оларды проекциялау
  - в) нақты заттардан жарықтық, ажырамаушылық
  - г) барлық аталғандар
  - д) аталғаннан ештеңе жоқ
24. Висцералды галлюцинация үшін барлық аталғандар тән, біреуінен басқа
- а) дене қуысында бөтен заттардың анық болу сезімі
  - б) денесінде жанды тіршілік иесі болу сезімі
  - в) әр жерлерде белгісіз, ерекше, ауырлық сезімдерінің болуы
  - г) өз сезімдерін дәл сипаттау мүмкіндігі
  - д) бұл заттар қозғалмайды немесе қозғалады сезімінің болуы
25. Псевдогаллюцинациялар үшін барлық аталғандар тән, біреуінен басқа
- а) нақтылықты, шынайылықтан айырылу
  - б) сана бұзылысы белгілерінің болуы
  - в) ақылсыз, үнсіздік, жансыздық
  - г) ағза ішіндегі интрапроекциялар
  - д) іс-әрекеттік сипатының болуы
26. Галлюцинаторлық-параноидты синдром сипатталады
- а) ізге түсу, әсер ету сандырағының қосарлануымен
  - б) психикалық автоматтармен және псевдогаллюцинациялармен
  - в) құшақтық пен гипноз идеяларынан ізге түсудің ең заманауи әдістеріне дейінгі мазмұны бойынша әралуандықпен
  - г) барлық аталғандар
  - д) жоғарыда аталғандардың ешқайсысы
27. Галлюцинаторлық -параноидты синдромның галлюцинаторлы түрі сипатталады
- а) псевдогаллюцинация басымдығымен
  - б) психикалық автоматтандырудың аздаған үлес салмағы
  - в) ізге түсу және әсер ету сандырағының шамалы үлес салмағы
  - г) барлық аталғандар
  - д) жоғарыда аталғандардың ешқайсысы
28. Кататоникалық ступор барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа
- а) қатып қалған амимиялық бейне
  - б) айқын депрессиялық аффект
  - в) бұлшық ет тонусының артуы
  - г) бір қалыптың ұзақ сақталуы
  - д) сөйлеуден бас тарту, негативизм
29. Импульстік қозу барлық аталғандармен көрінеді, біреуінен басқа
- а) күтпеген іс-әрекет
  - б) театралдық позамен
  - в) ашушандық, қызбалық,
  - г) қысқа мерзімді мелшиюмен үзілуі
  - д) сөйлеуде стереотиптік қайталанатын сөздердің (эхолалиялар, вербиграциялар)
30. Гебефрениялық қозу барлық аталғандармен көрінеді, біреуінен басқа
- а) ақымақтық, қылжақбастық
  - б) көңіл-күйдің көтерілуі айқындығы, экстаздың көрінісі
  - в) ақылсыз мәнсіз қорқыныш
  - г) секіру, қисаю

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы			044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар			34 беттің 33беті

д) жазықсыз әзілдер

31. Импульсивті емдеу барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа

- а) ақыл-ойды меңгеретін өткір, уақыт өте келе пайда болатын талпыныстар
  - б) ақылсыз қозғалыс қозуы
  - в) науқастың мінез-құлқына бағынатын сауық
  - г) барлық бәсекелес ойлардың, көріністердің бәсеңдеуімен пайда болатын тілектер
  - д) олардың үстемдік ету уақыты туралы естеліктердің толық болмауы
32. Жедел галлюцинаторлық-сандырақтық, галлюцинаторлық жағдайда шұғыл көмек
- а) шұғыл емдеуге жатқызу
  - б) шеттету қозу нейрорептикер тыныштандыратын әрекеті
  - в) нейрорептикермен-антипсихотиктермен психотикалық симптоматиканы тоқтатуда
  - г) барлық аталған

д) жоғарыда аталғандардың ешқайсысы да

33. Кататониялық қозу кезіндегі шұғыл көмек көрсетіледі, біреуінен басқа

- а) шұғыл емдеуге жатқызу
- б) седативті әсер ететін нейрорептикерді инъекциялық енгізу
- в) күшті нейрорептикер-антипсихотиктерді қолдану
- г) ЭСТ қолдану

д) антидепрессанттарды қолдану

34. Естен тану синдромдары барлық аталғандармен көрінеді, біреуінен басқа

- а) нақты әлемнің сыртқы және ішкі байланыстарында көрініс табуының бұзылуы
- б) қоршаған әлемнен алшақтық: айналада болып жатқан жағдайды қабылдаудың қиындауы немесе толық мүмкін еместігі
- в) уақыт, орын, айналадағы адамдарға, кейде өз жеке тұлғасына бағдарлау
- г) ақыл-ойдың әлсіздігімен немесе мүмкін еместігімен қатар, ойлаудың байланыссыздығы, сананың бұзылу кезеңінің толық немесе ішінара амнезиясы
- д) жас ерекшелік сезімі

35. Делирий барлық аталғандармен сипатталады, біреуінен басқа

- а) кататоникалық қосылыстар
- б) сананың бұлыңғырлануы
- в) парейдолиялар мен сценарийге ұқсас көру галлюцинациялары
- г) айқын жедел пайда болған қимылдық қозу
- д) көру галлюцинациясы басым болған кезде вербалды галлюцинация, өткір сезімтал сандырақ, аффективтік бұзылулар мүмкіндігі

36. Есеңгіреу барлық аталғандармен көрінеді, біреуінен басқа

- а) сананың анықтығы толық жоғалғанға дейін төмендетілген
- б) айқын галлюцинаторлық және сандырақтық қосылыстар
- в) барлық сыртқы тітіркендіргіштер үшін қоздырғыш шегінің артуы
- г) қоршаған ортаның ең қарапайым құбылыстарын дұрыс бағалауда жалпы жағдайды ұғынудағы қиындықтар, ойлаудың баяулауы, қиындықтары
- д) аспонтандық, қозғалуы аз

37. Сомноленттілік барлық аталғандармен көрінеді, біреуінен басқа

- а) жартылай ұйқы жағдайы
- б) ауызекі сөйлеудің жоғалуы
- в) конфабуляторлық бұзылулар
- г) қарапайым сұрақтарға дұрыс жауаптар
- д) сыртқы тітіркендіргіштердің симптоматиканы біраз уақытқа әлсірету қабілеті

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы		044-56/11Б
Тәжірибелік сабақтарға арналған методикалық нұсқаулар		34 беттің 34беті

38. Сопор сипатталады

- а) патологиялық ұйқы
- б) науқастың қозғалмауы
- в) қатты тітіркендіргіштермен тек стереотипті дифференциалды емес қорғаныс реакцияларын шақырумен
- г) барлық аталғандар
- д) жоғарыда аталғандардың ешқайсысы

39. Сананың онейроидтік бұлыңғырлануы барлығымен көрінеді, біреуінен басқа

- а) науқастардың айналасындағылардан толығымен шеттелуі
- б) өзіндік Мен түрін өзгерту және қайта өңделу
- в) уайымның фантастикалық мазмұны
- г) дисмнестикалық бұзылулар
- д) өзіндік сананың терең бұзылуы

40. Сананың күңгірттенуі көрінеді

- а) кенеттен, жиі есінің айқындылығын жоғалту
- б) айналасындағылардан толық шеттелуімен
- в) кейде автоматтандырылған іс-әрекеттер әдеттерін сақтай отырып, айналасындағыны ажырату және бұрмалап қабылдау мүмкіндігі
- г) барлық аталғандар
- д) жоғарыда аталғандардың ешқайсысы